

El nou CAC s'obre pas entre equilibris

El dia 7 de juny el Parlament de Catalunya va escollir la composició del nou CAC. El fet ha aixecat polseguera entre els sectors professionals i polítics.

El Parlament català ha aprovat la composició del nou Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC). La importància d'aquest nou organisme ha tornat a posar en evidència que els interessos partidistes passen davant dels criteris professionals.

El nou Consell Audiovisual de Catalunya (CAC) ja té via lliure. Després de l'estrany procés de lluites de consens entre els partits polítics, el Parlament de Catalunya ha aprovat la llista dels nou integrants d'aquest organisme reformat, encarregat de vetllar per la pluralitat dels mitjans audiovisuals del Principat.

Ja fa més d'una dècada, el 1989, que la Unió Europea va redactar les directrius de la televisió sense

fronteres, en els aspectes de la publicitat, la protecció dels sectors socials més vulnerables, com ara infants i joves, i els drets fonamentals de les persones en l'àmbit dels mitjans audiovisuals.

Els estats membres de la Unió tenen una norma pròpia de cada país que garanteix l'aplicació d'aquestes directrius. A banda d'aquesta llei -dita de "transposició" a l'estat espanyol-, hi ha un projecte de recomanació als estats mem-

bres perquè els mitjans audiovisuals responguin a unes determinades característiques.

Per tal de garantir el compliment de les directrius i controlar aquests mitjans (tot i que les directrius no ho exigien), a començament dels anys 90 molts països van instituir els seus propis consells de l'audiovisual.

Avui, a banda el Luxemburg, un petit país sense televisió pública, l'únic estat de la Unió Europea

sense consell és l'espanyol. Com indica Dolors Comas, diputada d'IC-V al Parlament de Catalunya, a l'estat espanyol no hi ha hagut mai voluntat política d'impulsar un consell de l'audiovisual, perquè cap dels partits que hi han governat, PSOE i PP, no han apostat per la despolitització: "És difícil que, quan un govern ha aconseguit de dominar els mitjans, se'n sàpiga estar. Els mitjans de comunicació públics no són d'un govern, són d'un país i cal que siguin plurals".

A Catalunya, des de l'any 1996 hi ha un Consell de l'Audiovisual (CAC), que enguany ha estat reformat. El CAC anterior només era un òrgan assessor de la Generalitat, però, amb el temps, tots els partits han vist la necessitat d'atorgar-li més competències i fer-lo totalment independent de l'executiu, amb la finalitat de dotar-lo de més objectivitat i de major transparència.

Els membres de la ponència que van redactar la llei del nou CAC són Francesc Codina (CiU), Josep Maria Carbonell (PSC-CpC), Ricard Fernández Deu (PP), Josep Bargalló (ERC) i Dolors Comas (IC-V). El dia 7 de juny, un mes i escaig després de sortir la llei, el Parlament català aprovà la formació del nou Consell de l'Audiovisual, que ha de vetllar perquè els continguts dels mitjans audiovisuals, públics i privats, s'ajustin a la pluralitat política i social i respectin el dret de les minories del país. D'una altra banda, una de les diferències bàsiques del CAC nou respecte del vell és que ha de ser una autoritat independent, amb autonomia orgànica, que ja no depèn del Departament de Presidència, i que ha d'elaborar el seu propi pressupost i el presentarà al Parlament perquè l'aprovi.

Composició del Consell. El CAC és format per deu membres, els nou que dimecres va escollir el Parlament, més un president, que serà proposat pel govern un dia d'aquests i que haurà de comptar amb el consens de la resta de membres del Consell.

Un dels punts que més discre-

pàncies ha suscitat és precisament l'elecció d'aquests nou consellers que, segons la llei del CAC, han de ser persones de prestigi reconegut i contrastat i amb experiència professional en el sector de l'audiovisual. A l'hora de suggerir noms, i per tal d'evitar quotes partidistes, els nou membres, que no poden tenir adscripció política, han d'haver estat proposats, com a mínim, per tres grups parlamentaris i el nomenament ha d'haver rebut el suport dels dos terços del Parlament. En aquest sentit, Ricard Fernández Deu, diputat del PP, assenyala que, *strictu sensu*, no hi ha quotes de partit; "nosaltres hem procurat que no n'hi hagués, en la mesura que hem demanat que cada membre fos avalat per tres partits, però al capdavall, hi ha partits que prenen decisions

El CAC no tindrà competències sobre els mitjans de comunicació espanyols que no emetin des del, i per al, Principat.

a vegades condicionades per alguna mena d'estratègia política que els porta a proposar noms que potser no responen al perfil demanat. Amb tot, la proposició de cadascun dels membres no priva que hi pugui haver acords entre partits". D'una altra banda, el Col·legi de Periodistes de Catalunya, el Sindicat de Periodistes de Catalunya i la Societat Catalana de Comunicació de l'Institut d'Estudis Catalans han manifestat que la fórmula adoptada per regular el nou CAC no s'ha despolititzat, i que la composició aprovada pel Parlament indica que no s'ha renunciat al sistema de quotes. A banda això, també consideren que la independència respecte del govern

no resulta prou garantida perquè és aquest qui nomena el president.

Per la seva banda, Josep Maria Carbonell, diputat de PSC-CpC, ha assegurat que "aquesta és la millor llei possible amb les majories actuals, però quan sigui el nostre grup qui tingui majoria, canviarem la llei i farem que fins i tot el president del CAC surti del Parlament".

Els nou membres elegits són: l'ex-diputat del PSC Xavier Guibert; el periodista i ex-cap de premsa de la Diputació de Barcelona Jordi Mercader; l'ex-director del diari *Avui* Jaume Serrats Ollé; l'ex-directora de l'Institut Català de la Dona Núria Llorach; el professor de la Universitat Pompeu Fabra Fèlix Riera; el sociòleg Joan Botella; el conseller de la CCRTV Joan Manuel Tresserras; el lletrat del Parlament Carles de Alfonso i el locutor de ràdio Fernando Rodríguez Madero.

El període de mandat dels consellers, inclòs el president, Francesc Codina, és de sis anys. Una vegada designats, ni el govern, ni el Parlament, no poden retirar-los del càrrec sense passar pels tribunals. El blindatge és equivalent al dels membres de la Sindicatura de Comptes i del Síndic de Greuges. Aquest fet i el període de durada del càrrec, que no es pot renovar, fan que el CAC sigui un òrgan deslligat de les legislatures i dels canvis de color polític del govern.

Els altres Consells. Els quatre ponents van estudiar la resta de consells audiovisuals europeus i van optar pel model francès, en matèria de competències, i en el britànic, per l'experiència, tot i que, com diu Dolors Comas, els consells audiovisuals s'assemblen força els uns als altres i allò que varia més és el sistema de nomenament dels consellers.

El Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) francès és format per nou membres, designats, en grups de tres, pel president de la República, del Senat i de l'Assemblea Nacional. Aquest tipus de nomenament, pot fer que si els tres presidents provenen del mateix partit, formin el CSA persones afins a

una mateixa línia ideològica. Ara, les persones designades (cosa que ha copiat el consell català) acostumen a ser professionals del sector o juristes que no poden tenir cap més càrrec públic, ni cap més activitat professional (amb l'excepció de la docència superior o universitària, si és a temps parcial en el cas català) i tampoc no poden tenir interessos en una empresa audiovisual, cinematogràfica, editorial, periodística o de telecomunicacions.

D'una altra banda, a la Gran Bretanya, on la regulació dels mitjans públics és força detallada, i bastant menys la dels privats, hi ha el Broadcasting Standards Commission. El BSC té unes competències reduïdes perquè allà el grau de pluralisme i d'independència de ràdios i televisions públiques és força elevat. La BBC, la televisió pública britànica, per exemple, té un estatut legal que impedeix que després d'un canvi polític els professionals siguin canviats de lloc a gust dels governants. A diferència del sistema francès, el BSC és format per dotze membres, tots designats pel govern, amb un mandat màxim de cinc anys, i el director del Consell ha de ser una persona de qui no se sospiti parcialitat política. Josep Bargalló, diputat d'ERC, destaca que, entre els consells audiovisuals europeus, el CAC es troba a la franja alta, quant a competències. "Fins i tot en té més que no pas el consell belga, el britànic i, en certs casos, que els dels *lander* alemanys. Però la gran limitació de partida del CAC, que no el fa homologable a la resta, és que com a consell audiovisual regulador d'una comunitat autònoma només té poder sobre les emissions d'Antena 3 TV, Televisió Espanyola i Tele 5 quan emeten des de Catalunya i per a Catalunya. Això inclou algunes retransmissions esportives i els informatius. De la resta de la programació d'aquestes emissores i de Canal+, per exemple, només en pot fer informes per al govern espanyol, que és qui va concedir aquestes llicències i qui té poder sobre seu".

El CAC té competències, en tots

Els membres del CAC no poden tenir adscripció política, ni interessos en cap empresa audiovisual.

els aspectes dels continguts audiovisuals, que li permeten de regular i sancionar. L'única competència que no té és la de concedir llicències. El CAC fa dos informes previs obligatoris sobre la llista i sobre les condicions per a optar al concurs, però, la darra paraula, la té el govern de la Generalitat, perquè a l'hora de decidir aquest punt, CiU no va voler acceptar que fos el CAC qui decidís l'atorgament de llicències. En aquest punt, tant el Col·legi de Periodistes com els grups d'esquerres han mostrat el seu malestar. És així que Josep Maria Carbonell, diputat de PSC-CpC, ha arribat a dir que, si en una futura legislatura el seu

grup obtenia majoria parlamentària, canviaria la Llei perquè fos el CAC qui atorgués les llicències". Però, en tot cas, i segons Marc Carrillo, catedràtic de dret constitucional de la Universitat Pompeu Fabra i membre del Consell de la Informació de Catalunya, els informes del CAC són "molt importants". En efecte, "encara que la llei no digui que són vinculants, és difícil de pensar que, vist un informe negatiu sobre el plec de condicions o el procés de concessió, el govern en prescindirà. Amb tot, això s'haurà de veure, perquè és una experiència nova".

De moment, la formació d'aquest nou CAC ja ha aixecat molta polseguera. A partir d'ara caldrà veure si la seva composició, tan discutida per molts, garantirà el pluralisme i durà correctament a terme la tasca que té encomanada. Només el temps podrà donar la raó als uns o als altres. Sigui com sigui, el cas és que ja s'ha fet una bona part del camí que la majoria d'estats membres de la Unió Europea segueixen. Al capdavant, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya és un pas endavant, i això és una cosa que no es pot negar.

Joan Esculies

Pasqual Maragall i el seu grup van retardar la votació del CAC una setmana. Finalment, però, el nou CAC ha estat aprovat per tots els grups, i haurà de vetllar per la pluralitat i la transparència dels mitjans audiovisuals del Principat.